

Брюксел, 4 юни 2026 г.
(OR. en)

10118/26

ECOFIN 728
UEM 206
SOC 316
EMPL 145
COMPET 675
ENV 618
EDUC 200
ENER 317
JAI 729
GENDER 56
JEUN 97
SAN 393
ECB
EIB

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 3 юни 2026 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2026) 203 final

Относно: Препоръка за
ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА
относно икономическата, социалната, трудовата, структурната
и бюджетната политика на Чехия

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2026) 203 final.

Приложение: COM(2026) 203 final

Брюксел, 3.6.2026 г.
COM(2026) 203 final

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

**относно икономическата, социалната, трудовата, структурната и бюджетната
политика на Чехия**

{SWD(2026) 203 final}

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно икономическата, социалната, трудовата, структурната и бюджетната политика на Чехия

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета ⁽¹⁾, и по-специално член 3, параграф 3 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) В Регламент (ЕС) 2024/1263 се определят целите на рамката за икономическо управление, която е насочена към насърчаване на стабилни и устойчиви публични финанси, устойчив и приобщаващ растеж, издръжливост чрез реформи и инвестиции, както и предотвратяване на прекомерни бюджетни дефицити. В регламента се предвижда, че Съветът и Комисията осъществяват многостранно наблюдение в контекста на европейския семестър в съответствие с целите и изискванията, определени в Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Европейският семестър включва по-специално формулирането и наблюдението на изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки.
- (2) На 16 юли 2025 г. Комисията прие своето предложение за Регламент за създаване на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за рибарството и морското дело и за просперитета и сигурността за периода 2028—2034 г., както

¹ Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета (ОВ L, 2024/1263, 30.4.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

и за изменение на регламенти (ЕС) 2023/955 и (ЕС, Евратом) 2024/2509 ⁽²⁾. Предложението има за цел да повиши ефективността на финансирането от Съюза чрез намаляване на разпокъсаността на финансовата архитектура и да подкрепи държавите членки при координирането на тяхната икономическа политика в съответствие с член 175 от ДФЕС.

- (3) На 25 ноември 2025 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие доклада за механизма за предупреждение за 2026 г., в който Чехия не бе посочена като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, препоръка за препоръка на Съвета относно човешкия капитал в Европейския съюз, както и предложение за съвместния доклад за заетостта за 2026 г., в който се анализира прилагането на насоките за заетостта и принципите на Европейския стълб на социалните права. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната ⁽³⁾ на 21 април 2026 г., а съвместния доклад за заетостта и препоръката относно човешкия капитал — на 9 март 2026 г.
- (4) На 29 януари 2025 г. Комисията публикува компаса за конкурентоспособността — стратегическа рамка, която има за цел да повиши глобалната конкурентоспособност на Съюза през следващите пет години. В него трите преобразяващи императива — иновации, декарбонизация и конкурентоспособност и сигурност — се определят като стълбове от критично значение за устойчив икономически растеж. Европейският семестър е уеднаквен с компаса за конкурентоспособността и гарантира, че икономическите политики на държавите членки са съобразени със стратегическите цели на Комисията, като се създава единен подход към икономическото управление, насърчаващ устойчивия растеж, иновациите и издръжливостта в целия Съюз.
- (5) През 2026 г. европейският семестър за координация на икономическите политики продължава да се развива успоредно с последния етап от прилагането на Механизма за възстановяване и устойчивост ⁽⁴⁾. Плановите за възстановяване и устойчивост (ПВУ), заедно с финансирането по линия на политиката на сближаване, бяха от съществено значение за изпълнението на приоритетите на политиката в рамките на европейския семестър, тъй като в плановите трябваше да се включат по ефективен начин всички или значителна част от предизвикателствата, посочени в съответните специфични за всяка държава препоръки, отправени през последните цикли, а програмите, финансирани от европейската политика на сближаване, трябваше да вземат предвид специфичните за всяка държава препоръки. Тъй като МВУ наближава края на своя жизнен цикъл, от съществено значение продължава да бъде поддържането на реформите и инвестициите, подкрепяни и изпълнявани по линия на МВУ, по-

² Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване за периода 2028—2034 г. на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за рибарството и морското дело и за просперитета и сигурността, както и за изменение на регламенти (ЕС) 2023/955 и (ЕС, Евратом) 2024/2509, СОМ(2025) 565 final. Предложеният регламент понастоящем е предмет на преговори със законодателите.

³ ОВ С, С/2026/2434, 28.4.2026 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

⁴ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

специално тези, които допринасят за справяне с предизвикателствата, посочени в специфичните за всяка държава препоръки.

- (6) На 3 юни 2026 г. Комисията публикува доклада за Чехия за 2026 г. В него беше оценен напредъкът на Чехия в изпълнението на съответните специфични за държавата препоръки и беше направен преглед на изпълнението от страна на Чехия на плана за възстановяване и устойчивост. Въз основа на този анализ в доклада за държавата бяха посочени най-неотложните предизвикателства, пред които е изправена Чехия. В него бяха оценени също напредъкът на Чехия при прилагането на Европейския стълб на социалните права и постигането на водещите цели на Съюза в областта на заетостта, уменията и намаляването на бедността, както и напредъкът в постигането на целите на ООН за устойчиво развитие.
- (7) На 21 януари 2025 г. след оценката и препоръката на Комисията Съветът прие препоръка, с която одобри националния средносрочен фискално-структурен план на Чехия ⁽⁵⁾). Планът обхваща периода от 2025 г. до 2028 г. и представя фискална корекция, разпределена за четири години. Съветът препоръча следните максимални темпове на растеж на нетните разходи: 4,5 % през 2025 г., 2,5 % през 2026 г., 2,6 % през 2027 г. и 2,9 % през 2028 г., което съответства на максималните кумулативни темпове на растеж, изчислени въз основа на базовата година 2023, от 10,1 % през 2025 г., 12,9 % през 2026 г., 15,8 % през 2027 г. и 19,2 % през 2028 г.
- (8) Агресивната война на Русия срещу Украйна и последиците от нея представляват екзистенциално предизвикателство за Европейския съюз. Комисията прикани държавите членки да поискат задействането по координиран начин на националната клауза за дерогация от Пакта за стабилност и растеж, за да се подкрепят усилията на ЕС за постигане на бързо и значително увеличение на разходите за отбрана ⁽⁶⁾, като това предложение беше приветствано от Европейския съвет на 6 март 2025 г. След като получи искането на Чехия, на 8 юли 2025 г. Съветът, по препоръка на Комисията, прие препоръка, която позволява на Чехия да се отклони от препоръчаните максимални темпове на растеж на нетните разходи ⁽⁷⁾. Периодът, през който се активира националната клауза за дерогация (2025—2028 г.), дава възможност на Чехия да преразгледа приоритетите си по отношение на държавните разходи или да увеличи държавните приходи, така че трайно по-високите разходи за отбрана да не застрашат фискалната устойчивост в средносрочен план.
- (9) На 30 април 2026 г. Чехия представи своя годишен доклад за напредъка за 2026 г. ⁽⁸⁾ относно спазването на препоръчителните максимални темпове на растеж на

⁵ Препоръка на Съвета от 21 януари 2025 г. за одобряване на националния средносрочен фискално-структурен план на Чехия (ОВ С, С/2025/666, 10 февруари 2025 г., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/666/oj>).

⁶ Съобщение на Комисията „Създаване на възможност за увеличаване на разходите за отбрана в рамките на Пакта за стабилност и растеж“, Брюксел, 19.3.2025 г. (С(2025) 2000 final).

⁷ Препоръка на Съвета от 8 юли 2025 г., с която се допуска Чехия да се отклони от максималните темпове на растеж на нетните разходи, заложен от Съвета съгласно Регламент (ЕС) 2024/1263 (Задействане на националната клауза за дерогация) (ОВ С, С/2025/3962, 20.8.2025 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3962/oj>).

⁸ Годишните доклади за напредъка за 2026 г. са на разположение на адрес: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en?prefLang=bg.

нетните разходи и осъществяването на реформи и инвестиции в отговор на основните предизвикателства, установени в специфичните за всяка държава препоръки в рамките на европейския семестър. Годишният доклад за напредъка отразява също шестмесечното докладване на Чехия относно напредъка, постигнат при изпълнението на нейния план за възстановяване и устойчивост в съответствие с член 27 от Регламент (ЕС) 2021/241.

- (10) Растежът на реалния БВП през 2025 г. беше 2,6 %, а инфлацията по ХИПЦ беше 2,3 %. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. се предвижда реалният БВП да нарасне с 1,8 % през 2026 г. и с 2,4 % през 2027 г., а инфлацията по ХИПЦ да бъде 2,7 % през 2026 г. и 2,8 % през 2027 г.
- (11) Въз основа на данни, предоставени от Евростат ⁽⁹⁾, дефицитът на сектор „Държавно управление“ на Чехия се увеличи от 2,0 % от БВП през 2024 г. на 2,1 % през 2025 г. Увеличението на дефицита през 2025 г. отразява главно по-големите публични инвестиции и нарасналите държавни субсидии за възобновяеми енергийни източници. Въз основа на мерките на политиката, известни към крайната дата на изготвяне на прогнозата, в прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. се предвижда дефицит, възлизащ на 2,8 % от БВП през 2026 г. и на 2,9 % от БВП през 2027 г. Увеличението през 2026 г. отразява главно пълното премахване на данъка върху неочакваните печалби на енергийните дружества и поемането от правителството на плащането на налога върху енергията от възобновяеми източници от потребителите на електроенергия. Увеличението на дефицита през 2027 г. отразява главно намаляващите капиталови трансфери от ЕС, които до голяма степен се компенсират от намаляването на разходите за социални обезщетения и публични инвестиции.
- (12) Въз основа на оценките на Комисията фискалната позиция ⁽¹⁰⁾, която включва разходи, финансирани както на национално равнище, така и на равнище ЕС, беше като цяло неутрална през 2025 г. Предвижда се тя да бъде експанзионистична — с 0,7 % от БВП през 2026 г., и рестриктивна — с 0,6 % от БВП през 2027 г.
- (13) Въз основа на данни, предоставени от Евростат ⁽¹¹⁾, консолидираният дълг на сектор „Държавно управление“ на Чехия нарасна от 43,3 % от БВП в края на 2024 г. на 44,3 % в края на 2025 г. Увеличението на съотношението на дълга към БВП през 2025 г. отразява главно увеличаващата дълга корекция наличности-потоци и в по-малка степен отрицателното първично салдо, частично компенсирано от растежа на номиналния БВП. Въз основа на мерките на политиката, известни към крайната дата за изготвяне на прогнозата, в прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. се предвижда съотношението на дълга към БВП да нарасне до 45,8 % до края на 2026 г. и до 47,2 % до края на 2027 г.

⁹ Евростат, Европейски показатели, 22 април 2026 г.

¹⁰ Фискалната позиция се определя като мярка за годишната промяна в основната бюджетна позиция на сектор „Държавно управление“. Нейната цел е да бъде оценен икономическият импулс, даден от фискалните политики – както тези, които са финансирани на национално равнище, така и тези, които се финансират от бюджета на ЕС. Фискалната позиция се измерва като разликата между: i) средносрочния потенциален растеж и ii) промяната в първичните разходи без дискреционните мерки по отношение на приходите, включително разходите, финансирани с безвъзмездна подкрепа (безвъзмездни средства) от Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза.

¹¹ Евростат, Европейски показатели, 22 април 2026 г.

Увеличението през 2026 г. и 2027 г. отразява главно отрицателното първично салдо и в по-малка степен увеличаващата дълга корекция наличности-потоци, частично компенсирана от растежа на номиналния БВП.

- (14) Въз основа на данни на Евростат (¹²) общите разходи за отбрана на сектор „Държавно управление“ в Чехия възлизат на 1,2 % от БВП през 2025 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. се очаква те да бъдат на същото равнище през 2026 г. Това съответства на увеличение с 0,3 процентни пункта от БВП в сравнение с референтната 2021 година.
- (15) Съюзът продължава да е изправен пред рискове от прекъсване на енергийните доставки и повишена нестабилност на цените, изострени от геополитическото напрежение, което засяга световните пазари на нефт и газ. Опитът от енергийната криза от 2022—2023 г. показва, че широкообхватните и нецеленасочени мерки водят до големи фискални разходи и са социално и икономически неефективни. След избухването на войната в Близкия изток през февруари 2026 г. Чехия прие мерки на фискалната политика за смекчаване на въздействието на високите цени на енергията върху домакинствата и предприятията (¹³), а именно нецеленасочено намаляване на акцизите върху дизеловото гориво с дата на изтичане на 31 май 2026 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. фискалните разходи за тази мярка се очаква да възлязат на по-малко от 0,1 % от БВП през 2026 г. Според оценките на Комисията, ако тази мярка остане в сила до края на 2026 г., фискалните разходи за нея ще възлязат на 0,1 % от БВП през 2026 г.
- (16) Въз основа на изчисленията на Комисията нетните разходи в Чехия нараснаха с 4,9 % през 2025 г. и с 6,0 % кумулативно през 2024 г. и 2025 г. Нетният ръст на разходите през 2025 г. надхвърля препоръчителния максимален темп на растеж, което съответства на отклонение от 0,2 % от БВП на годишна база. Когато се разглеждат заедно 2024 г. и 2025 г. кумулативният темп на растеж на нетните разходи е под препоръчания максимален темп на растеж (¹⁴).
- (17) Въз основа на изчисленията на Комисията нетните разходи в Чехия се очаква да нараснат с 6,4 % през 2026 г. и с 12,7 % кумулативно през 2024 г., 2025 г. и 2026 г. Прогнозираният нетен ръст на разходите през 2026 г. надхвърля препоръчителния максимален темп на растеж, което съответства на отклонение от 1,5 % от БВП на годишна база. Когато 2024 г., 2025 г. и 2026 г. се разглеждат заедно, се очаква прогнозираният кумулативен темп на растеж на нетните разходи да бъде под препоръчителния максимален темп на растеж, с отклонение от 0,1 % от БВП в кумулативно изражение. Прогнозираното отклонение обаче е в рамките на гъвкавостта на националната клауза за дерогация въз основа на текущите прогнози за разходите за отбрана.
- (18) През 2024 г. Чехия прие законодателни реформи в отговор на дългогодишната специфична за страната препоръка относно пенсиите. Рисковете за фискалната устойчивост обаче остават. Очаква се коефициентът на възрастова зависимост на Чехия (делът на възрастните хора спрямо хората в трудоспособна възраст) да

¹² Евростат, държавни разходи по класификация на функциите на държавното управление (КОФОГ).

¹³ Това отразява положението към крайната дата на прогнозата на Комисията от пролетта на 2026 г. (4 май 2026 г.).

¹⁴ Тъй като Чехия се ползва от гъвкавост съгласно националната клауза за дерогация, оценката на съответствието е съсредоточена върху последното сравнение.

нарасне бързо след 2030 г. Неотдавна правителството предложи индексацията на пенсиите да се увеличи до половината от ръста на реалните заплати (вместо понастоящем една трета от ръста на реалните заплати) и допълнително да се увеличи индексацията на пенсиите за по-възрастните пенсионери. От 2025 г. работещите пенсионери имат право на отстъпка от социалното осигуряване, а правителството наскоро предложи да увеличи свързания с доходите им пенсионен компонент. Допълнителното насърчаване на по-възрастните работници да останат на работа би спомогнало за намаляване на рисковете за фискалната устойчивост.

- (19) Трайните структурни дефицити и натискът върху разходите подчертават необходимостта от по-качествени публични финанси. Чехия е изправена пред ниски до средни равнища на рискове, свързани с фискалната устойчивост. Като се има предвид обаче средносрочният и дългосрочният натиск върху разходите, като например този, произтичащ от застаряването на населението, изменението на климата и предизвикателствата пред модела на икономически растеж, са необходими допълнителни реформи за повишаване на конкурентоспособността, производителността и устойчивостта. Правителството е изправено пред предизвикателства при приоритизирането на публичните финанси и използването на разходите по най-продуктивен начин, повишаването на ефективността на данъчните и осигурителните системи, особено на пазара на труда и социалната сигурност, и подобряването на качеството на услугите, включително в образованието и здравеопазването. По отношение на разходите Чехия е една от малкото държави членки без установена практика на бюджетиране, основано на изпълнението, или прегледи на разходите. Правителството е поело ангажимент да даде приоритет на ефективното и прозрачно използване на публичните средства в съответствие с държавния бюджет и стратегическите инвестиции. Все още обаче не е налице намерение да се продължат създадените неотдавна пилотни проекти за бюджетиране, основано на изпълнението, и прегледи на разходите. Чехия би имала полза от преминаване от традиционната бюджетна структура, основана на вложените ресурси, към ориентирана към резултатите система, в която информацията за изпълнението е интегрирана в процеса на вземане на бюджетни решения, включително чрез систематично използване на прегледи на разходите и показатели, основани на резултатите. За тази цел ще е необходима също така стабилна институционална и законодателна рамка, с която да се гарантира, че констатациите от прегледите на разходите и информацията за изпълнението се отразяват систематично при вземането на бюджетни решения, приоритизирането на разходите и разработването на публичните политики.
- (20) Систематичното, съдържателно и навременно участие на местните и регионалните органи, социалните партньори, гражданското общество и други съответни заинтересовани страни продължава да бъде от съществено значение, за да се гарантира широка ангажираност за успешното изпълнение на инструментите за финансиране на Съюза, както и в контекста на европейския семестър.
- (21) Изпълнението на програмите на политиката на сближаване, което включва подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Фонда за справедлив преход (ФСП), Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) и Кохезионния фонд (КФ) в Чехия, е над средния темп на равнище ЕС както по отношение на подбора на проекти, така и по отношение на плащанията. Важно е

да се запази настоящата динамика, като същевременно се увеличи максимално въздействието на инвестициите по места. Чехия вече предприема действия в рамките на своите програми по политиката на сближаване за повишаване на конкурентоспособността и растежа. От съществено значение е да се гарантира, че новите инвестиции, определени от Чехия в нейния междинен преглед на фондовете на политиката на сближаване, по-специално тези, свързани с петте приоритета, определени в Регламента за междинния преглед ⁽¹⁵⁾, се осъществяват бързо и ефективно.

- (22) Чехия е изправена пред няколко предизвикателства, свързани с публичната администрация, декарбонизацията, пазара на труда, образованието, капиталовите пазари, иновациите и бизнес средата.
- (23) Бизнес средата в Чехия е възпрепятствана от ниския капацитет на публичната администрация. По-специално публичната администрация изпитва затруднения да привлича, задържа и развива таланти. Например заплатите в публичната администрация намаляват както в реално изражение, така и в сравнение с частния сектор в продължение на почти десетилетие. За ръководни, ИТ и експертни длъжности в Прага разликата с частния сектор е около 46 %. Стабилността на управленските роли в централната администрация също е много ниска, като над 40 % от номинално неполитическото висше ръководство се сменя след всяка смяна на правителството. Често уволненията се класифицират като реорганизация, което ограничава правната защита. В парламента беше внесено законодателно предложение за реформа на държавната администрация. Тъй като не е налична оценка на въздействието, на този етап е трудно да се оцени неговото въздействие. Ограничен административен капацитет продължава да съществува и в необлагодетелстваните региони (Karlovarský, Ústecký and Moravskoslezský), които са изправени пред структурни предизвикателства, свързани с икономическото развитие и човешкия капитал, което възпрепятства регионалната конкурентоспособност и растеж. Капацитетът на публичната администрация би могъл да бъде увеличен, например чрез по-добро съобщаване на възможностите за работа, по-добър подбор и развитие на ръководителите, по-гъвкави, както и по-високи заплати, особено за ръководни и експертни длъжности, повишена правна защита за висшите държавни служители в централната администрация и намалена административна тежест.
- (24) Разпокъсаното общинско управление на Чехия и остарелите правила за разпределяне на общински данъци не стимулират икономическото развитие, не отразяват точно разходите за услугите, предоставяни от общини с различна големина, възпрепятстват териториалното сближаване и генерират големи неинвестирани икономии. Чехия има най-малките общини сред държавите от ОИСР. Това включва и столицата Прага, на която се падат над 25 % от националния БВП и която е разделена на 57 общини. Освен това правната рамка за сътрудничество между общините е недостатъчно развита, което възпрепятства общините да делегират на общински сдружения своите отговорности в области като териториалното устройство и транспорта. Общините в Чехия имат и най-големите икономии спрямо БВП в ЕС. Освен разпокъсаността, тези големи икономии са резултат от правилата за разпределяне на данъци (*rozpočtové určení*

¹⁵ Регламент (ЕС) 2025/1914 на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2025 г. за изменение на регламенти (ЕС) 2021/1058 и (ЕС) 2021/1056 по отношение на специални мерки за справяне със стратегически предизвикателства в контекста на междинния преглед.

dani). Съгласно тези правила по-голямата част от приходите се разпределя според броя на постоянно пребиваващите лица. Правилата обаче не стимулират в достатъчна степен икономическото развитие (особено строителството) и отразяват неточно реалната цена на услугите, предоставяни от регионалните центрове.

- (25) Процесите на териториално устройство и издаване на разрешения продължават да бъдат сложни и бавни, като поставят сериозни ограничения върху бизнес средата и конкурентоспособността и повишават разходите за икономическо и търговско развитие. Те също така косвено повишават разходите за енергия (поради по-бавното изграждане на енергийна инфраструктура), затрудняват хората да живеят по-близо до работното си място (поради по-малко достъпните жилища) и възпрепятстват цифровия преход (поради бавното разгръщане на ключова цифрова инфраструктура). Например Чехия има едно от най-ниските покрития в ЕС на мрежи с много голям капацитет и оптични линии до помещенията. Правилата за териториално устройство са особено обременяващи в големите градове, където актуализирането на градоустройствения план може да отнеме повече от десетилетие. Положението би могло да се подобри, например като се преразпределят отговорностите за териториално устройство между държавата и общините и се разграничат изискванията за планиране за малките и големите населени места. Известен напредък беше постигнат по отношение на издаването на разрешения за строителство, по-специално със създаването на специализиран орган за публична инфраструктура, както и по отношение на цифровизацията. Все още обаче има малко доказателства за по-бързо издаване на разрешения. По-нататъшното усъвършенстване на цифровизацията, включително по отношение на оперативната съвместимост, както и на капацитета и управлението на строителните служби може да спомогне за ускоряване на процеса.
- (26) Финансовата достъпност на жилищата е лоша и се влошава. През последното десетилетие съотношението между цените на жилищата и доходите в Чехия нараства с третия най-висок темп в ЕС. Финансовата достъпност е особено ниска в градовете, където 11,2 % от хората плащат повече от 40 % от доходите си за жилище. За хората, които печелят по-малко от 60 % от медианния доход, този процент е 43,4 %. Наличието на социални жилища е едно от най-ниските в ЕС и над 160 000 души са засегнати от бездомничество и изключване от жилищно настаняване. Настоящата рамка за данъчно облагане на жилищата не предоставя правилните стимули за справяне със ситуацията. Приходите от постоянното данъчно облагане на недвижимото имущество са много ниски — 0,4 % от БВП (ЕС: 1,8 %), а краткосрочното отдаване под наем се третира по-благоприятно от дългосрочното. Увеличаването на данъците върху недвижимото имущество и обвързването им с пазарните стойности, заедно с премахването на благоприятното данъчно третиране на краткосрочното отдаване под наем, би стимулирало предлагането на незаети жилища и жилища за краткосрочно отдаване под наем на пазара за дългосрочно отдаване под наем, както и по-гъстото застрояване. Търсенето би се понижило и в резултат на намаляване на възможността за приспадане на лихвените плащания по ипотечните кредити от данъка върху доходите на физическите лица. Що се отнася до предлагането — освен по-доброто териториално устройство, издаването на разрешения за строителство и общинските стимули — жилищният фонд би могъл да бъде увеличен и чрез повече инвестиции от публичния и нестопанския сектор в жилищно строителство и саниране.

- (27) Домакинствата в Чехия имат по-висок процент на спестяванията от средния за ЕС, но голяма част от финансовите им активи продължават да се държат под формата на пари в брой и депозити. В същото време преките им инвестиции в акции и облигации, котиран на борсата, остават ограничени, както и инвестициите, насочвани чрез застрахователни продукти и пенсионни фондове, като те са значително под средната стойност за ЕС, въпреки по-високия дял на инвестициите чрез инвестиционни фондове в сравнение с миналото. Насочването на частните спестявания към капиталовите пазари би могло да отключи ценно допълнително финансиране за предприятията и да увеличи понастоящем много ниския дял на котираните акции и облигации като източник на финансиране за предприятията.
- (28) Наскоро въведеният дългосрочен инвестиционен продукт се възприема положително, но може да се наложи неговата структура да бъде изменена, за да се гарантира допълняемост спрямо други дългосрочни спестовни инструменти, като например пенсионните фондове по третия стълб. Процентът на участие в пенсионните фондове по третия стълб следва да бъде подкрепен, като се насърчават по-високи вноски, особено за по-младите служители и служителите с по-ниски доходи. Отпускането на повече средства за капиталови инвестиции от пенсионните фондове по третия стълб би подобрило техния скромнен профил на възвръщаемост и тяхната привлекателност. Това би могло да се насърчи, като се създадат условия за по-диверсифицирани дългосрочни инвестиционни стратегии и същевременно се преразгледат регулаторните разпоредби и стандартните инвестиционни варианти, които ограничават експозицията към търгувани на борсов пазар капиталови инструменти, гъвкавостта на инвестициите и подходящите варианти за изплащане, като се насърчава силен елемент на анюитет. Публичното информационно табло за пенсиите, в което се сравняват възвръщаемостта на фондовете и таксите, и системата за проследяване на пенсиите, в която се виждат натрупаните публични и частни права, биха повишили прозрачността, конкуренцията и осведомеността.
- (29) Достъпът до небанково финансиране е ограничен за иновативните предприятия, тъй като екосистемата за частни капиталови инвестиции и рисков капитал в Чехия е фрагментирана и недостатъчно развита, като голяма част от финансирането за иновативни дружества разчита на чуждестранни инвеститори. Насърчаването на по-голямо участие на институционалните инвеститори и инвеститорите на дребно в котиран и некотиран капиталови инструменти, рисков капитал и частни капиталови инструменти би спомогнало за разширяване на набора от дългосрочен рисков капитал, който е на разположение на дружествата. В този контекст по-нататъшните усилия за премахване на стимулите за ранно оттегляне от местни институционални инвеститори, като застрахователни дружества и пенсионни фондове, биха подобрили способността им да инвестират повече в класове активи с по-дълъг инвестиционен хоризонт.
- (30) Съществуващите усилия за предоставяне на публична подкрепа и привличане на институционални инвеститори и инвеститори на дребно в частен капитал и рисков капитал следва да бъдат допълнително увеличени чрез по-широко използване на финансови инструменти, включително структури на фондове, инвестиращи в други фондове, и подходящи механизми за намаляване на риска. Тези инструменти могат да спомогнат за мобилизиране на частно финансиране за иновативни и ориентирани към растеж предприятия, като по този начин се подкрепят конкурентоспособността и декарбонизацията на икономиката. За

целта ще бъде необходимо да се укрепи съответният управленски капацитет на Националната банка за развитие, за да може тя ефективно да разработва и прилага такива инструменти.

- (31) Чехия прие няколко мерки за подобряване на иновационната си екосистема, но са необходими допълнителни действия, за да се оползотвори пълният ѝ потенциал в областта на научните изследвания и иновациите. Реформата от 2025 г. на плана за предлагане на опции за акции на служителите повишава привлекателността на схемата за стартиращи предприятия, а в процес на разработване е нов Закон за стартиращите предприятия, чиято цел е да се подобри нормативната уредба за иновативните предприятия. Това е необходимо, тъй като административните пречки продължават да затрудняват чешките предприятия, като 71 % от тях възприемат нормативната уредба като пречка пред инвестициите, а резултатите в областта на иновациите остават под средните за ЕС. Освен това чешките предприятия изостават от средното равнище за ЕС по отношение на внедряването на усъвършенствани цифрови инструменти, а цифровият интензитет на предприятията остава до голяма степен в застой, често поради недостиг на цифрови умения и финансови ограничения. Новия Закон за научните изследвания, развойната дейност и иновациите (в сила от 2027 г.) има за цел да се насърчи трансферът на знания и да се даде възможност за гъвкаво финансиране на НИРД, но институционалните стимули за пазарна реализация на научните изследвания и връзките между академичните среди и бизнеса остават слаби. С реформата на данъчните облекчения за НИРД се цели схемата да стане по-привлекателна, но би било полезно да се предприемат допълнителни стъпки за подобряване на предвидимостта при нейното прилагане, тъй като само 30 % от предприятията, извършващи научноизследователска дейност, се ползват от нея. Научноизследователският потенциал е допълнително ограничен от намаляването на разходите за НИРД (1,8 % от БВП през 2024 г.) и от ниската им ефективност, затруднена от високата степен на разпокъсаност на научноизследователската система.
- (32) Поради продължаващата висока зависимост на Чехия от вносни изкопаеми горива икономиката е уязвима на ценови сътресения и сътресения в доставките, което създава рискове за нейната икономическа сигурност и дългосрочна конкурентоспособност. Транспортният сектор има най-голям и нарастващ дял в крайното потребление на енергия, като то се осигурява предимно чрез изгарянето на изкопаеми горива. Навлизането на превозни средства с нулеви емисии все още е значително под средното за ЕС. Реформите, приети като част от REPowerEU, следва да бъдат допълнени с по-нататъшни мерки за насърчаване на мобилността с нулеви емисии. Това би могло да включва например запазване на освобождаването от пътни винетки за леки автомобили и микробуси с нулеви емисии, както и въвеждане на освобождаване от таксите за изминато разстояние за тежкотоварни превозни средства с нулеви емисии, за да се подпомогне декарбонизацията на големия чешки сектор на товарни превози. Тези усилия за декарбонизация следва също така да бъдат насочени към недостатъчната наличност на финансово приемливи и достъпни варианти за обществен транспорт с нулеви емисии, което възпрепятства мобилността и достъпа до основни услуги, по-специално за домакинствата с ниски доходи, чрез подобряване на регионалната свързаност, повишаване на финансовата достъпност на услугите за уязвимите домакинства и подпомагане на схемите за транспорт по заявка, когато е целесъобразно. Потреблението на енергия в промишлеността остава високо, макар и да намалява през последните години,

което отразява подобренията в енергийната ефективност и структурните промени. За да се гарантира икономически ефективен път към декарбонизация и конкурентоспособност на промишлеността, са необходими допълнителни инвестиции в енергийна ефективност и електрификация. Постепенното преминаване на чешката промишленост към производство на по-голям обем екологосъобразни технологии е положително развитие. Изкопаемите горива продължават да бъдат преобладаващият източник за производство на електроенергия, като представляват около 40 % от общото производство през 2025 г. Тъй като централното отопление остава до голяма степен захранвано с изкопаеми горива, са необходими и допълнителни усилия за декарбонизация на сектора и предоставяне на подкрепа за отоплението и охлаждането с енергия от възобновяеми източници. Освен това екологичното данъчно облагане не се използва в достатъчна степен в Чехия.

- (33) Делът на възобновяемите енергийни източници в електроенергийния микс на Чехия е в застой — 16,6 %, което е вторият най-нисък дял в ЕС през 2025 г. Цените на електроенергията продължават да се определят до голяма степен от скъпоструващия природен газ, който запазва водещата си роля като технология, определяща пределната цена. Реформите в рамките на REPowerEU допринесоха за рационализирана процедура за издаване на разрешения, но потенциалът за вятърна енергия остава до голяма степен неизползван. Определянето на зони за ускорено внедряване на енергия от възобновяеми източници, което се очаква да стане до август 2026 г. като част от ПВУ, ще даде възможност за по-бързо разработване на широкомащабни инсталации за енергия от възобновяеми източници, което ще допринесе за по-достъпни цени на енергията и по-ниска експозиция на външни рискове. Липсата на дългосрочна сигурност за инвеститорите във възобновяеми енергийни източници продължава да бъде важна структурна пречка за тяхното разгръщане. Стартирането на търгове за електроенергия и разработването на дългосрочни договори в по-голям мащаб би дало възможност за разрастване на широкомащабни проекти за възобновяема енергия извън традиционните схеми за подпомагане, както и би създадо възможности за декарбонизация на енергоемките отрасли.
- (34) Ограниченият капацитет на електроенергийните мрежи на Чехия и необходимостта от модернизирани мрежите продължават да възпрепятстват бързото внедряване на възобновяеми енергийни източници. Инвестициите в електроенергийната мрежа също все още са под равнището, необходимо за задоволяване на нарасналите нужди от електрификация и устойчива мобилност. Забавянията при разгръщането на големи инвестиции в мрежова инфраструктура продължават да се дължат по-специално на затрудненията в териториалното устройство и административния капацитет. Освен това продължават да съществуват предизвикателства при управлението на мрежата, като например опашки за присъединяване към мрежата и резервиране на неизползван капацитет, както и бавно внедряване на интелигентни измервателни уреди. Чехия предприе важни законодателни стъпки, за да даде възможност за по-голяма гъвкавост по отношение на неизкопаемите горива, макар че допълнителните инвестиции в този сектор биха донесли по-голяма стабилност на пазара. Центърът за данни за електроенергията вече предоставя функционални възможности за споделяне на енергия, но все още предстои да бъдат изпълнени последните етапи от развитието му, за да се даде възможност за независимо агрегиране на техническата и пазарната гъвкавост. С тях ще бъде възможен преходът към по-гъвкав енергиен сектор, включително разработването

и интегрирането на нови технологии. Реформата на тарифите, включително въвеждането на динамична тарифна схема, също е важен липсващ елемент за пълно отключване на ползите от вътрешната гъвкавост и за гарантиране на ефективно управление на мрежата.

- (35) Чехия постигна напредък в подобряването на енергийната ефективност на жилищния сграден фонд. Програмите за подпомагане на санирането са постигнали резултати, обаче подобренията се отнасят предимно до еднофамилните къщи, докато напредъкът в санирането на многофамилните жилищни сгради и жилищата за хора с ниски доходи остава бавен. Санирането на обществени сгради продължава да бъде предизвикателство. В този сектор с по-слаби резултати въвеждането на иновативни финансови инструменти има потенциал да привлече частен капитал за инвестиции в икономии на енергия.
- (36) Слабата издръжливост спрямо изменението на климата и по отношение на водните ресурси е все по-значимо предизвикателство за производителността на секторите на промишлеността, селското стопанство и енергетиката на Чехия. В Чехия се наблюдава слабо административно управление и слаб административен капацитет по отношение на политиките за адаптиране към изменението на климата и в областта на водите. Тяхното изпълнение е възпрепятствано от системната липса на човешки ресурси в министерствата и на всички равнища на управление, както и от неясното разпределение на отговорностите между тях и липсата на ефективна рамка за координация. Създаването на система за координация, определянето на отговорностите и укрепването на институционалния капацитет ще гарантират ефективното прилагане на политиките за адаптиране във всички сектори.
- (37) Пазарът на труда в Чехия се отличава с високи равнища на заетост, като равнището на заетост през 2025 г. е 82,9 % (ЕС: 76,1 %), а коефициентът на безработица — 2,8 % (ЕС: 6,0 %), като и двата показателя са сред най-добрите в ЕС. Процентът на свободните работни места обаче е близо до средния за ЕС. Освен по-голямата трудова мобилност незаетите работни места могат да бъдат запълнени, като се повишат равнищата на заетост на определени групи от населението. Сред тях са родителите на малки деца, ромите и хората с увреждания. Освен това приблизително 66 % от икономически активните украински бежанци са били наети на работа през 2024 г.; половината от тях обаче съобщават, че работят на длъжности, които не отговарят на техните квалификации. Това е свързано, наред с другото, със сложното признаване на чуждестранни квалификации и големия брой регулирани професии. Равнището на заетост сред ромите е около 55 % през 2024 г. (в сравнение с 82,3 % сред общото население), а почти половината от младите роми на възраст 16—29 години са незаети с работа, учене или обучение (спрямо 8,6 % на национално равнище), което подкопава социалното приобщаване.
- (38) Системата на данъчно облагане и социални помощи продължава да възпира родителите, и по-специално младите майки, да се върнат на работа. Макар че равнището на заетост на жените през 2025 г. е 77,5 % (ЕС: 71,3 %), разликата в заетостта между жените и мъжете на възраст между 25 и 34 години през 2025 г. е 32,8 процентни пункта — една от най-високите в ЕС. Разликата в заплащането на жените и мъжете е била 18,5 % през 2024 г. (ЕС: 11,1 %), което се дължи, наред с другото, на дългите родителски отпуски. През 2025 г. данъчното облагане на доходите от труд на втория работещ член на домакинството е над средното за ЕС, а също и над данъчно-осигурителната тежест за несемейните

лица, получаващи същото заплащане. Данъчният кредит за неработещите съпрузи и структурата на семейните обезщетения обезкуражават родителите, по-специално майките, да работят. Що се отнася до наличието на услуги за полагане на грижи за деца, през 2025 г. само 7,9 % от децата на възраст под три години са посещавали детски заведения, което представлява подобрене с 3,5 процентни пункта в сравнение с 2023 г., но все още е далеч под средната стойност за ЕС от 40,5 %. Това се дължи както на по-малкия брой деца, така и на увеличаване на капацитета, но в някои региони все още е необходим по-голям капацитет (както и по-добро моделиране на търсенето). Капацитетът на услугите за дългосрочни грижи в общността и в домашни условия също остава недостатъчно развит, което намалява заетостта сред лицата, полагащи грижи, обикновено жени, като същевременно води до по-широкообхватни предизвикателства в организацията на грижите, включително в здравеопазването. Публичните инвестиции в дългосрочни грижи с настаняване са с 14 % по-високи в Чехия в сравнение с ЕС, докато инвестициите в услуги, предоставяни в домашна среда, са с 20,5 % по-ниски от тези в ЕС, което подчертава необходимостта от намиране на по-балансирана структура на публичните инвестиции за дългосрочни грижи в контекста на бързо застаряващото население. Системата на здравеопазването продължава да разчита прекомерно на болнични услуги, като се наблюдава голям брой болнични легла, нисък процент на запълване на болничните легла и прием, който може да бъде избегнат, което показва неефективност и недостатъчна координация с първичната медицинска помощ и грижите в общността.

(39) Данъчната и социалноосигурителната система продължава да представлява голяма тежест за лицата с ниски доходи, като намалява финансовите стимули за работа поради високите неподлежащи на приспадане вноски и намаляването на социалните помощи при нарастване на доходите. Чехия е сред страните с най-високи данъчни ставки върху труда за несемейните работници, които получават 50 % от средната заплата, което възпира официалната заетост и подхранва сивата икономика и бедността сред работещите. Коригирането на данъците върху труда би могло да облекчи тази тежест, като насърчи повече хора да започнат стандартна заетост. Освен това в Чехия делът на самостоятелно заетите лица е висок (13 %, ЕС: 9 %), като те се облагат с много по-ниски данъци в сравнение с лицата на трудов договор. Настоящата система позволява на самостоятелно заетите лица да приспадат 40—80 % от доходите си като професионални разходи или, за тези, които печелят по-малко от 2 милиона чешки крони годишно, да изберат еднократно платим данък. Този данък е значително по-нисък от данъка, който би платил обикновен служител с подобен доход, а самостоятелно заетите лица с високи доходи плащат само една четвърт от данъка, който би платил служител с подобен доход. През март 2026 г. беше отменена неотдавнашната реформа за увеличаване на фиксираните плащания, като минималната основа за изчисляване на пенсиите беше запазена на 35 % от средната работна заплата. Премахването на освобождаването от данъчно облагане за лицата с високи доходи би могло да повиши справедливостта и да намали нарушенията на пазара на труда.

(40) С оглед на решаващата роля на човешкия капитал за повишаване на конкурентоспособността и стратегическата автономност на Съюза, през 2026 г. Съветът препоръчва на държавите членки да предприемат действия за спешно справяне със структурните предизвикателства, свързани с човешкия капитал, в областта на уменията и образованието, които спъват конкурентоспособността.

Специфичните за държавата препоръки за 2026 г., отправени към Чехия, могат да допринесат за изпълнението на препоръката на Съвета относно човешкия капитал в Съюза.

- (41) Сравнително слабото участие във висшето образование и niskият процент на завършилите го изострят недостига на квалифицирани работници, особено в по-слабо развитите региони. Делът на завършилите висше образование сред лицата на възраст 25—34 години остава сред най-ниските в ЕС (36 %, ЕС: 45 % през 2025 г.), което е значително под целта на ЕС от 45 %. Общият брой на записаните във висшето образование остава niskък въпреки лекото увеличение между 2020 г. и 2023 г., а процентът на преждевременно напускащите висшите учебни заведения продължава да бъде висок, особено в областта на информационните и комуникационните технологии (ИКТ), селското стопанство и услугите. Липсата на достатъчна финансова подкрепа и професионално ориентиране за студентите, както и несъответствията между учебните програми и очакванията на студентите, са сред основните причини за високия процент на напускане на чешките висши учебни заведения. Жилищното настаняване на достъпни цени също продължава да бъде сред основните предизвикателства. Недостатъчната подкрепа за студентите, включително за тези с увреждания, ограничава техния достъп, участие и успешно завършване на висше образование.
- (42) Записването в програми в областта на НТИМ остава малко по-ниско в сравнение със средните стойности за ЕС, което показва трайни структурни предизвикателства. През 2023 г. само 11,8 жени на 1000 души на възраст между 20 и 29 години са се дипломирали в областта на науката, технологиите, инженерството и математиката (НТИМ), което е под средната стойност за ЕС от 15. Тази тенденция допринася за недостига на висококвалифицирани работници в секторите с голямо търсене, създава риск от ограничаване на капацитета за иновации и научни изследвания и отразява по-широкообхватните предизвикателства, свързани с участието и задържането на студентите, включително недостатъчното ориентиране към специалностите в областта на НТИМ.
- (43) Чехия се сблъсква с трудности в средното образование, по-специално недостатъчен капацитет в общообразователните средни училища и ограничена гъвкавост за учениците да преминават от общо към специализирано образование, което ограничава възможностите им да преминат успешно към висше образование. Въпреки нарастващия интерес към програмите за общо образование, предлагането не отговаря на търсенето. Макар значителна част от учениците в професионално образование и обучение (ПОО) да отговарят на критериите за кандидатстване във висше учебно заведение, техният успех е по-нисък от този на учениците в общообразователните училища, което допринася за трайно niskото равнище на завършилите висше образование. Тези предизвикателства се усложняват от недостига на квалифицирани учители, особено в области с голямо търсене като НТИМ и в някои региони, което създава риск от влошаване на качеството на образованието.
- (44) Образователните резултати в Чехия са силно повлияни от социално-икономическия произход, като разликата в резултатите между учениците в привилегировано социално-икономическо положение и учениците в неравностойно положение е една от най-големите в ЕС. В областта на математиката разликата е петата по големина в ЕС според PISA за 2022 г.

Ранното академично разпределяне на учениците, разликите във видовете училища и сегрегацията на ромските деца допринасят за тези резултати, наред с продължаващите регионални неравенства по отношение на достъпа до образование. Въпреки че бяха предприети мерки за справяне с тези предизвикателства, включително програма за подкрепа на училищата с голям дял на ученици в неравностойно положение, са необходими допълнителни усилия. По-нататъшните подобрения биха могли да включват по-добра подкрепа за учителите и директорите на училища при прилагането на преработените учебни програми, както и намаляване на административната тежест върху по-малките училища,

ПРЕПОРЪЧВА на Чехия да предприеме през 2026 г. и 2027 г. следните действия:

1. Да продължи да се придържа към максималните темпове на растеж на нетните разходи, препоръчани от Съвета на 21 януари 2025 г., като същевременно използва гъвкавостта на националната клауза за дерогация за по-високи разходи за отбрана. Да увеличи разходите и готовността за отбрана, като същевременно гарантира ефективността на разходите и постепенно адаптира бюджета, за да поддържа структурно по-високи разходи за отбрана. Да гарантира, че всички мерки, предприети за смекчаване на въздействието на покачването на цените на енергията, са временни и насочени към защита на уязвимите домакинства или към задоволяване на нуждите на енергоемките предприятия, запазват стимулите за икономии на енергия, като същевременно гарантират, че фискалните им разходи са съвместими с поетите ангажменти по фискалната рамка на ЕС. Да подобри стимулите за по-възрастните работници да продължат да работят. Да подобри ефективността на публичните разходи, по-специално чрез систематично използване на прегледи на разходите и показатели, основани на резултатите.
2. Да осигури непрекъснатост на реформите и инвестициите, осъществявани в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост. Да поддържа импулса за изпълнение в рамките на програмите на политиката на сближаване, като се основава, когато е целесъобразно, на преразпределението към стратегическите приоритети и възможностите за гъвкавост в междинния преглед на рамката на политиката на сближаване.
3. Да укрепи капацитета на публичната администрация както в централното управление, така и в регионите в неравностойно положение, с цел привличане и задържане на таланти и развиване на умения. Да увеличи публичните инвестиции и административната ефективност, като опрости и стимулира сътрудничеството между общинските администрации, както и като реформира правилата за разпределяне на общински данъци. Да опрости териториалното устройство и да подобри цифровизацията, капацитета и управлението на строителните служби. Да подобри предлагането на достъпни и социални жилища, като разшири ролята на публичния и нестопанския сектор и насърчи по-ефективното използване на съществуващите жилища чрез реформи на данъка върху имуществото и данъка върху доходите.
4. Да укрепи капиталовите пазари, достъпа на предприятията до небанково финансиране и условията за спестяване, инвестиции и иновации, като насърчава инвестициите на домакинствата в капиталовите пазари чрез подобряване на структурата на съществуващите дългосрочни спестовни продукти и на пенсионните фондове по третия стълб. Да насърчи участието на

институционални инвеститори в регистрирани и нерегистрирани на борсата акции, както и в рисков капитал и в частни дялови инвестиции. Да увеличи използването на финансови инструменти, включително чрез укрепване на капацитета на Националната банка за развитие за мобилизиране на частно финансиране. Да стимулира иновациите и да подобри бизнес средата, като усъвършенства нормативната уредба за стартиращите предприятия, намали разпокъсаността на системата за научни изследвания и ускори внедряването на технологии, включително чрез трансфер на технологии от академичните среди и ефективно използване на данъчните облекчения за НИРД.

5. Да намали зависимостта от изкопаеми горива, особено за автомобилния транспорт, промишлеността, отоплението и производството на електроенергия. Да предостави допълнителни стимули за разгръщането на широкомащабни мощности за енергия от възобновяеми източници, по-специално вятърна енергия. Да модернизира и разшири електроенергийните мрежи, да повиши гъвкавостта при използването на енергия без изкопаеми горива, да гарантира прилагането на всички функции на Центъра за данни за електроенергията и да създаде условия за електрификация на транспортните и промишлените процеси. Да предприеме мерки за намаляване на енергопотреблението и на въглеродния интензитет на сградния сектор, особено на публичния сграден фонд. Да укрепя управлението и координацията в областта на издръжливостта спрямо изменението на климата на всички равнища на управление.
6. Да увеличи участието на пазара на труда на по-слабо представените групи и да опрости признаването на чуждестранни квалификации. Да намали демотивиращите фактори, които възпират родителите да се връщат на работа, и да подобри предлагането на услуги за грижи за деца и дългосрочни грижи, за да се насърчат повече жени да навлязат на пазара на труда. Да намали данъчната тежест за работниците с ниски доходи и да ограничи освобождаването от данъчно облагане за самостоятелно заетите лица с високи доходи. Да повиши уменията и образователните резултати, като увеличи участието, намали процента на преждевременно напускащите училище и предостави по-голяма подкрепа за студентите във висшето образование, както и за училищата и учениците в неравностойно положение в началното и средното образование. Да увеличи броя на студентите и дипломираните специалисти в областта на НТИМ, особено на жените. Да разшири достъпа до общо средно образование, да предостави възможност на учениците да преминават от общо към професионално образование и да се справи с недостига на учители.

Съставено в Брюксел на година.

*За Съвета
Председател*